

Početak Prvoga svjetskog rata

Pročitaj izabrane ulomke iz hrvatskih novina (*Hrvatski pokret* i *Obzor*) objavljenih na dan Sarajevskog atentata i dva dana prije početka Prvoga svjetskog rata!

Napiši tekst o tome kako su te vijesti dočekane, kako su novine opisale raspoloženje ljudi i njihove stavove prema ratu. U tekstu **svojim riječima ali uz argumente iz priloženih tekstova i udžbenika** odgovori na sljedeća pitanja:

Koliko se brzo šire vijesti 1914. godine? Kako su ljudi pokušavali doznati vijesti u što kraćem roku? Obrati pozornost na datum kada je izvršen Sarajevski atentat i datum objave prve vijesti o atentatu. Koliko su precizne vijesti koje stižu u Zagreb?

Kako možemo objasniti raspoloženje ljudi kakvo su prenijele novine? Pokušaj objasniti takvo ponašanje ljudi! Koji su motivi okupljanja ljudi po trgovima i javnim prostorima, ima li drugih osim izražavanja podrške za rat? Možemo li prema novinskim opisima okupljanja nakon atentata i prije isteka ultimatumata zaključivati o raspoloženju većine ljudi u Zagrebu? Objasni zašto da ili ne!

Hrvatski pokret, br. 176., 28. lipnja 1914.

Atentat u Sarajevu – Franjo Ferdinand i supruga mu vojvodkinja Hohenberg umoreni

Zagreb je dao izraza svojoj tuzi odmah na prvu vijest time, što je obustavio sve zabave. Predsjednik je hrvatskoga sabora smjesta izrazio saučešće banu te je progovorio u ime cijeloga naroda kraljevine Hrvatske.

RASPOLOŽENJE U ZAGREBU – U Zagreb je stigla ova strašna vijest u 1 sat poslije podne. Nitko naravno nije htio da vjeruje u tu vijest. U onoj prvoj formi, da je čitav vlak bačen u zrak bila je vijest doista nevjerovatna, jer bi zbilja bilo nemoguće, da uslijed toliko vojske i uslijed toliko mjera opreznosti bude uništen cijeli vlak.

Ljudi su se počeli skupljati na ulicama, glavno na trgovima. Na jednom spontano počеше uvlačiti na kućama hrvatske barjake, sa kavana skinuti su odmah svi ukrasi, sve male trobojke.

Hrvatski pokret, br. 204., 26. srpnja 1914.

Ultimatum i naša javnost – Ultimatum koji je naša monarkija predala kraljevini Srbiji, pobudio je u zagrebačkim ulicama silnu živahnost, te svijet i ne govori o drugome već o ratu. Osobito su bile žive ulice jučer poslije podne, kad se očekivalo vijesti o odgovoru Srbije.

Hrvatski Pokret izašao je u posebnom izdanju, u kojem je javio da je Srbija prihvatila zahtjeve monarkije uz protest. Pred upravama raznih listova stoji na tisuću svijeta, koje željno očekuju svaku vijest. Uzbudjenje je u gradu općenito.

Obzor, br. 203., 26. srpnja 1914.

Dojam u Zagrebu – Glavni naš i prijestolni grad bio je jučer po podne pod dvojakim utiskom. Poslije pete ure po podne pronijela se kriva vijest, posve nepotvrđena, koje su u posebnim izdanjima kolportirale [kolportiranje – prodaja novina na ulicama] i neke naše manje novine, da je srpska vlada posve usvojila sve uvjete austro-ugarske monarkije. Medjutim oko pol osam ponijela se gradom opet vijest službenog dopisnog ureda da je srpska vlada odbila zahtjeve monarkije. Dojam je bio upravo silan, te se po ulicama skupila sva sila ljudi, koji su živo i uzbudjeno raspravljali posljedice odgovora srpske vlade. Iza devet sati počeli su manifestacije za rat po gradskim ulicama i trgovima privukavši velik broj općinstva. Manifestacije trajale su odjelito i do kasno u noć.

U osam sati izdali smo, čim smo primili ispravnu vijest o političkoj situaciji nakon odgovora Srbije, posebno izdanje. Silna je svjetina stala pred upravom našega lista i nahrupila u poslovnicu zahtijevajući bez obzira na list i pitajući za najnovije vijesti iz Beograda i Zemuna.